

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΛΕΒΕΝΤΙΑΣ

Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΣΤΑ ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ

‘Ο Δράμαλης κατεβαίνει! Ο τρόμος της Πελοποννησιακῆς Γερουσίας. Ο Γέρος τοῦ Μωρίδη συγκεντρώνει τὸ στράτευμά του. Συγκινητικά ἐπεισόδια Ο Ταύλης καὶ τὸ κοπάδι του. Ή μηχανέρχη πενθιματουργεῖ. Ή θριαμβευτική εἰσοδος τῶν νικητῶν στην Τριπολίτεια.

Στὴν ιστορία τοῦ Ἱεροῦ μας Ἀγῶνος τὸ περίφαλον τῆς Δραμαλητῆς ελοπολῆς είναι ἀπὸ τὰ πραγματεῖα. Ποτὶ τὸν Ἐπανάστατον δὲν δέτεξε μεγαλυτερό κινδύνον, αραὶ τότε ποὺ τὰ φυσικὰ τοῦ φρεσκοῦ Σερασκέρη χυθῆναν κατά τὸ Μοσαί, σὰν κύματα θαλάσσης. Η Πελοποννησιακή Γερουσία τὰ ἔχασε καὶ ἀπεράσπισε νὰ οτελῆ ἐπιτορπή στὸν Κολοκοτρώνη γιὰ νὰ τοῦ ἀναγέλῃ τὴν πρωταρχίαν. Ή Ἐπιτροπή, ἀποτελεσματική ἀπὸ τοὺς γερουσίας της Ε. Μπαλούτσιον, ἀλητούς Καταπαυστή καὶ Νίκ. Τζανέτο, παρουσιάστηκε στὸν Κολοκοτρώνη, στὴν Ιεροπόλιτα γιὰ τὰ ἑγεμονία τὸ ἔχγραφο τῆς Γερουσίας.

Ο Καλαμαρώτης, ποὺ τὸ ξεχείρισε ήταν τόσο σιγκινημένος, ώστε μόλις μπόρεσε νὰ πῇ: ‘Η Πατρίς χάνεται καὶ τὸν ἔπιχρον τὰ δάκρυα.

— Κονάργιο! φώναξε ὁ Στρατηλάτης, δὲν θὰ τὴν ἀρήσουμε νὰ καθῇ!

Μόλις ἦψης ἡ Ἐπιτροπή, ἡ Γέρος τοῦ Μοσαί διατάξει ράρδονυ μπροστὰ τοῦ διοικούσαντος καὶ τοὺς πρωταρχίας νὰ περιτρέψουν τὴν πόλιν καὶ τὰ χωράφια καὶ νὰ κρηπίδωνται δὲν «καλεῖσθαι στὰ δηλαδόντα τοῦ». Εἴληρες ἀπὸ 18 χρονῶν ὡς 55. Στέλνει πατοῦ ἐμπίστος ὅπλαγχος γιὰ νὰ στρατολογήσουν, καὶ συνάμα βράζει καὶ μιὰ φρεσκή ἀπόλαυση στρατίον τῶν δειλών καὶ ἀποθύμων. «Φοιτά καὶ τοσκούνοι ὁ σύνος δὲν τὸν ἀκολουθήσουν ποδύμων!...» Επεξὸν ὄμως δῶλων αἰτῶν δὲν τὸν ἀκολουθήσουν ποδύμων!...» Επεξὸν τὸν καὶ τὰ εἰγενέστερα αἰσθήματα, τὶς λιγότερες φιλοδοξίες τῶν συγχρόνων τον καὶ νὰ τοῖς παρασημοῦ. Μίλος σε μὲ σαρηνεντήσια εὐγλωττία γιὰ τὴν θρησκεία, γιὰ τὴν Ιδέα. Βδευτείστις στὶς πλάτες τῶν σφραγίδων τὰ ομηδία τῆς νίκης, μὲ τὸ πέταγμα τῶν περιστερῶν ἀποφρίστεν τὸ φοίνιφο, καὶ μιὰ μέγα καιροτάτης ἔνα κοπάδι ἀπὸ κοσκάρια, ἐψόντας — «Σύρτε, δύνα, καὶ νὰ σᾶς χρωτάω Τούρκους κρέατα!...» Ο Κολοκοτρώνης ἥταν τύπος τοῦ Καλολάθη-ῆρος!

Στὸ κάλεμά του οἱ Ἑλληνες ἀπάντησαν μὲ ἀπεργίαπο τὸ ένθυμοασμό. Σωρόρην κατέβαιναν ἀπὸ τὰ βονά ἀγεμάτους καὶ ἀδρέσιν πολεμοτάτων, ποὺ τὸ πλήθυον τῶν διασρόντων μεγάλωνταν εἰς δόρυ, φυσικῶν σὰν τὸν ποταμὸν ποὺ δέχεται τὰ ουκία τῶν βουνών. Κάτω ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνης σημάτες μαζεύονταν λαός, οἱ περιστρέψοι ξυπόλυτοι σὰν σὲ πανηγύρι!

Ο Κολοκοτρώνης οντέασε μὲ δραγησιότητα τὸ γεοργίλλετο στράτευμα του, που δίδεντα καὶ πλήθανε. Η πρώτη του φροντὶς δὲν γιὰ τὰ πολεμοφόδια. Τὸ στράτευμα δὲν εἶχε τίποτε, οὔτε σύρη, οὔτε τσαρούχι, οὔτε τρόμινα. Καὶ μὲν τοὺς πολλοὺς δὲν εἶχαν ὅπλα, ἀλλὰ καὶ οἵτις ταῦτα νὰ τὰ μεταχειρίσεται ησεσαρ, οἱ περιστρέψοι ἀπὸ τὸν αὐτοσχεδίον αὐτούς στρατώτες. Θέματα παραξένου παριστανονταν αἱ ἀποτελούστες τὸ στράτευμα μὲ ἑκάτην, ἀλλὶ μὲ πολιορκίαν νοῦ μὲ δερένες λόγχες, δεμένες σὲ μαρκάρια ἔντα μὲ σχοινιά, ἀλλοὶ μὲ σκονιγασμένες μαχαίρες, ἀλλοὶ μὲ σοῦθες, ἄλλοι μὲ τσεκούνια καὶ μὲ ἀξίτες!

Ο Φωτάκος γάρφει δὲτο ποὺ οἱ ἔφεραν καὶ τὴν ομηδία τους, καθένας καὶ διαφορετική. Οἱ περισσότεροι ἔχαν γάρει στην ποσιά τὸ τοπεμέρι τῆς γυναῖκας τους, ἡ τῆς ἀδερφῆς τους, γιὰ νάρων καὶ ἰερό τὸν ποταμὸν ποὺ νὰ συμβολίζει τὴν οἰκογενειακή τιμὴ γιὰ τὴν διπλαίαν πολεμήσουν καὶ νὰ πεθάνουν.

Γιὰ νὰ ἔσοντο μήση δῶλα καὶ πολεμοφόδια ὁ Κολοκοτρώνης ἀπέβλεψε κυρίως στὴν Ἀρκαδία, καὶ μάλιστα στὴν Δημητόπολη ποὺ στάθηκε μεγάλο πολεμικό σροτάριον γιὰ δῶλο τὸν Ἀγῶνα. Εἶχε πυριτοδύλους ποὺ ἐφτειναν τὴν περίφημη «Δημοτική» μη το σαριει καὶ μη παρούσι τις. Ετείχη τυρία, στὰ δόπια ανειλήτο καὶ γινότανε σφράσεις τὸ διάφορα μαλινένια ἀντικείμενα ποὺ ἔστελναν γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ οἱ ἐπαναστάται. Ο Κολοκοτρώνης μάλιστα, στας περιφέρεια στὸν Ἀγῶνα, ἔραζες ἀπὸ τὸ δημόσια τουρκικά τζίρια δύες τὶς μολυβένες στέγες τους, 800 καρτάρια βάρος, τὶς ἐφόρτωσε σὲ 122 ζῶα καὶ τὶς ἔστειλε στὴν Δημητόπολη.

Οταν ἐλεύθερε τὸ χαροὶ γιὰ τὴν κατασκευὴ φυσεκῶν καὶ είχαν ἔξαρτηλησταὶ καὶ κατάστησαν καὶ λοιπά καρπά τῶν πατωμάτων ληφθαίτων, δὲν ἔδισταναν τὰ χειροποιήσουν βιβλία, περιμαρτές, τε γόργανα—δῶλα πολύτιμα πρόγματα—τῆς βιβλιοθήκης ποὺ εἶχε η Σχολὴ τῆς κωμοπόλεως. Καταστρέφονταν μέρατα ἔνας ιστορικὸς θώρακος, ἀλλὶ ἕως τοῦ Ἑλλά-

Ἐκτὸς τούτους οἱ λημητανίτες συνέστησαν, γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ πολέμου, δηλοποιεῖα, ἀλευρούντων, γερομύλους, πρωτοποιεῖα καὶ ταμπάκια. Σ’ αὐτὰ ἐφτειναν καὶ δεστείναν οὐσὶ στρατηπέδῳ τοῦ Κολοκοτρώνης σύρη, οιλάρια, ισορρόπια, λονγία, πατάσκες. Στοὺς φορέους τῶν ἐκκλησιῶν ζήνωνταν καὶ ἔστειλαν φροτόματα τὸ φωμά. Νά τροπεῖ τὰ παιδά καὶ νὰ πολεμᾶν τὸν Τούρκο! Μά μέρα, η Δημητόπολης αισεντήκανε στὴν ἐκκλησία καὶ φίσαντες τοῦ «δι ο κ ο της Η Η α τ ο δ ο σ δα τα πολύτιμα κοσμήματα τους, γιατὶς ήταν ἀπάλην τὸ ἀρραβωτήθη δεῖπνοι καὶ νίτο γιὰ τοὺς περιτοδύλους!

Σὲ δύος αὐτές τις ἔργασίες ἐδύλεναν πυρετωδῶς δους δέν ἔστρετεύοντο: Οἱ γέροντες, ή γυναῖκες καὶ τὰ πατάδια. Τὰ δύο γινόταν καὶ σ’ ἄλλες κωμοτάτες τῆς Γοργονίας: Στὴν Στεμνίτσα, στὴ Μαγούλανα. Ο ιστορικὸς γάρφει: «Τον ἀρτιν τῶν στρατιωτῶν παρεσκευάζοντας αἱ γυναῖκες, αὐτοῖς ίνες μεγάλωσιμοι, εἴρησθοτοι καὶ ἀρειμάνιοι,

“Ολωρ αὐτῶν τὸν θαυμάτων ψυχὴ καὶ ἐμπνευστὴς ἦταν ὁ Κολοκοτρώνης — «Ο Γέρος οὗτος οὗτος οἱ Μωριαὶ ἔστι. Στὴν ἐμφύτων τους, τοὺς συνέπαιρον δὲλτας σὰν προφήτης θεόστατος! Ληγοῦνται σχετικῶς τὸ ἀκόλουθον συγκινητικό διέποσθο:

Ο Γέρος περνοῦσαν ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸ στρατεύμα τους. Κοντά στὸν οὐρανὸν Ζαράκοβα καθήσαν νὰ ἐποτάσσουν, καὶ δὲ Στρατηλάτης ρόησαν τὴν εὐκαιρία τὰ κάμη μὲν ἀπὸ τὶς θυμασίες ἐκείνες ἀγορεύεις τους. «Ενας γεωτσοπάνος, Κυριάκος Τσόλης, τὸν οὐρανό του, περνώντας απὸ κεῖ μὲν τὸν ποταμό του, 120 γιαρες, εἰδεῖ τὴν σύναξη καὶ στάθμης. Απὸ μιανέτος στὸ φαρδί του, διέρρει Τσόλης, ἀκούεις-ἀκούεις καὶ τὰ μάτια του βούνωνταν, καὶ τὸν ουρέα ποτε τῆς Πατρίδας; Σὲ μὰ στημή πληθαδεῖσται τὸν Κολοκοτρώνην, σκύθει,

— Καπετάνιοι μουν ἐνώ είμαι πολὺ γέρος, τὰ κότσια μουν δὲν βασιστοῦν τὸν πόλεμο, μά κατε ποτέπειραν νὰ δώσω καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα. Νέος, πάρε τὸ κοπάδι μουν! Τὸ θυνάδιον δάλκεο, νὰ ψαροφύνεις τὰ παλικάριά πουν δὲν πολεμούσουν!..

Ο Κολοκοτρώνης ἔσκυψε καὶ φίλησε τὸ γερο-Τσόλη τὸ μέτωπο. Τὰ παλλαγάρια παρεῖλαν τὸ κοπάδι καὶ τὸ στράτευμα ἐξαπολούθησε τὴν πορεία του. Τὸ Τσόλης ἀπόμενε μὲ τὴ γκλίτσα του καὶ τὸ τοστανόσκυλο του καὶ δαρονομέρο, εὐχαριστημένος, τοὺς ἐβλεπε νὰ μακριάνουν πέρα

Ο Κολοκοτρώνης διωργάνωσε τὸ πρόσχειρο στράτευμά του μὲ πυροειδή ταχίνητα. Γιὰ νὰ πενύῃ τὸ σκοπό του, δὲν ἔδιστας μποροῦσαν σὲ τίποτα. Η Πατρίδα μας νὰ ουσῇ! ἐλεγε κάθε φράση. Σχετικό μὲ τὶς πολεμικὲς του εἰσαγωγές είνε καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀνέκοτο (πουν ἀναφέρεται ὁ Γ. Τερετίης) καὶ μᾶς δειπνεῖ ποτὲ ἐνέργειας τὸ Γέρος.)

... Νέος πολὺ καὶ στονδυταῖς τῆς ποσιάς μαθητικής ὁ κ. Σ. Π. ἐνθυμεῖσται εἰς ἐπῆγης ὁ Κολοκοτρώνης πρὸς χαιριστισμὸν τοῦ ἀξιοτίμου διδασκαλού Νικολάου Καλυβία, ἐκαθησκείας καὶ αὔροιζετο τὴν παράδοσιν.

Τὶ είνε τοῦτα, λέει μὲ μᾶς, οὐ διδάσκεις τὰ παιδιά τῶρα: — Τοῦτο νὰ τὰ φωτίσῃς...

— Καὶ ἔργηθη μὲ γελούμενο πρόσωπο νὰ σχίσῃ ἔνα βόλτιο (in φόβῳ), μεγάλο βιβλίο, νὰ δειξῃ πῶς φτεινούν τα φυσέια.

— Ο διδασκαλός, διά να σώση τὸν Γερμανὸν φιλοδοσοφον, ἔπεισε μὲ τὰ σηήθη του τὶς τὸν τὸ φόβο. Τὰ παιδιά ἐγγειούσαν καὶ εγκατηγίην καὶ γερο-Κολοκοτρώνην, ὃ ἔνας ὡραλεπή τοιν τὸν άλλος να τὸ κάμη φυσέκια...

— Ο Μ. Οικονόμους σιαὶ Ιστορικὴ τῆς Ελληνικῆς Παλιγγενεούσας (πουν ἐξεδόθη στὸ 1874) ἀπαρέγει διάλογο χαρακτηριστικού ἀνέδοτου :

«Ἄξιαντης, γρόφει, τὶς μάχις εἰς Δερβενάκι, τὴν 26ην Ιουλίου, ἡλίδε τα παρείας» μήνιν ἐν τῷ σοροποτίδημον, μείραξε τὶς ποιητὴν, λεφοφορεμένος, ίνα μὴ τὸν πολεμούντης, ἀλλὰ ζωήρος καὶ πολεμούντης, ίνα μὴ τὸν παρακάτω τον μαγκούραν καὶ γοργόν βλέπωντα περιστρέψεις καὶ θαυμασμού τὸν γ.νόμενον παρακάτω πόλεμον. Ο Κολοκοτρώνης, παρατηρήσας τὴν στάσιν καὶ τὴν περιέργειάν του:

— Τὶ στέκεσαι καὶ βλέπεις, καὶ δὲν πάξεις καὶ σὺ νὰ πολεμήσῃς, βρε τη Ελλάνη; : εἰπεν αὐτῷ ζωημῶς.

— Δὲν ἔχω δραγάτα, καπετάνιε.

— «Εχεις τὴ μαγγιγόριδον σουν ἄρμα είνε κι’ αὐτή νά γιά! πήγαινε νὰ σκοτώσῃς κανά παλιότουρκο μ’ αὐτή, νά πάρης τ’ ἄρματά τουν ν’ ἀρματωθῆς καὶ τὰ ρούχα του νὰ τυτσήζῃς.

— Μά λές ...;

— Καὶ πάραντα αὖτ’ ἔρος, αὖτ’ ἔργον, πηδήσας καὶ μὲ τὸν παγκόνιον τὸν ποσταρητηρίζωντος δι’ ἀλιμάτων όπι ! δι ! ἐν ωιπή διφθαλιμήντην μετοτύχησεν τοστοῦν τῶν πολιορκώντων τον μονύτων. Το δ’ εἰπέρος, δι’ αύτούς, ἀλλά

μετημφιεσμένος καὶ ἔνοπλος καὶ ἀγνώστωτος, ἐλθὼν αὐτὸς ἐστὶ πρὸ τοῦ Κολοκοτρώνης ἐπιδικτυάτως.

— Τί είσαι σύ, βρέ τη Ελληνα ; λέ γει αὐτὸν φίδιον.

— Δε μὲ γνίζεις. Καπετάνιε ;

— Εγώ είμαι πον οὐτείλει τὸ μεσημέρι μὲ τὴ μαγκούρα νὰ πολεμήσως καὶ τὴν τυνχή σουν ἔκαμα διπάς μού επλεῖς.

— Ηεριβλεπόμενον δ’ ειδήτ’ μωας καὶ οὐερηματευόμενον, ἔπαινεσας ὁ Κολοκοτρώνης ενέθαρρουντες παρεσκευάζοντες αὐτὸν τε καὶ τοὺς περιστρώτας ἀλλούς στρατιώτας

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΒΑΒΩ Η ΤΑΣΙΑ

(Ο Μάρκος Αδύρητος δὲν έχει έγάλει άμετρητες ποιητικές συλλογές δύπως τόσοις και τόσοις ἄλλοι! Τὰ τραγούδια του θμως είναι ἀπό τὰ καλύτερα, ἀπό τὰ ὡραιότερα, τῆς νεοελληνικής ποιήσεως.)

Σαν ἥδην ἀμετροὶ οἱ ὅχτοὶ τὸ πῆγαν τ' ὁμοσφρο καστοῖ· ξυνουν οὐλάθουν νιοὺς καὶ μέσ, πηγαν καὶ ἀσώματα θυμωνές.

Κι' ὄχτος τὸ Γάινο ἀπόνυμο,

μὰ ἔκειος στὸ σπίτι πολεμᾶ-

γνῶν τριγύρην ἔχον ἐρέτι.

μ' αὐτὸς ἀλλάγα τοὺς κρατεῖ.

Κορτά τον ἡ Βάβω τον ἡ Τασιά

βάνει καινούρια φρεσεῖ·

κ' ἡ νά γυναικα τον ἡ Μαρώ

κάνει στὸ κόνιμο σταυρό.

Και τ' δοτρι ἡ κόδη τον, ἡ Αὐγή,

σκυνεῖ καί τοι προσενή.

Σὰ φρέσες τὴν φρεσεῖ

τοῦ εἰτε ἡ Βάβω τον ἡ Τασιά :

— Ἀκον, παύδ μου ἔστι, Γανά,

μὴ μὲς νιεροπάσις τὴ γεννά.

Ἐγένεις γυναικα ποὺ εἴπε νιά

κ' ἔχεις κοπέλλα παρανά·

δόδες σὲ μᾶς μὰ μαρωιά

κ' ὑστερα βάλε μας φωτιά·

καὶ μέο στὴν πρώτη τὴν αὔγη πετάδον ἔστι μέσο στὴ σφαγή!

— Μάνα μου, δός μου τὴν εὐκή!

— Μ' ὅλη μου, γέ μου, τὴ ψυχή,

ἀρκούδην βάγεις τὸ ταχύ.

Κατάστηθε τὴ μαρωιά δέέτηρην ὑστερα ἡ γοιγά·

κ' ἡ νά γυναικα τον ἡ Μαρώ

τὸν ἀστον ὑσκει λαμό

κάτ' ἀπ' τὰ δόλξαθα μαλλιά

κοντά στὶς δύο σειρές φλούνια.

Και μέο στὰ κένους ἡ Αὐγή κρατεῖ τὴν ὄλοδάκρυντη μορφήν

καὶ, στὴ θεμήτη τὴν προσενεκή

ἔρνη ἡ ἀσπορη τῆς ψυχή.

Κ' ἔκει ποὺ σφάγηκ' ἡ Τασιά

γύνηκε ὑστερο ἐκκλησιά.

Κ' ἔκει ποὺ σφάγηκ' ἡ Μαρώ

σταύρον οἱ μοι κ' οἱ νέες χροῦ,

κ' ἔκει ποὺ πλάγασ' ἡ Αὐγή

πλήθος τὰ κοῖνα ἔχουν βρεῖ.

Μάρκος Αὐγέρης

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ

Τὸν καιρὸν ποὺ ἦταν πρόγκηψ τῆς Οὐαλλίας, δηλαδὴ διάδοχος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος τὸς πατέρας τοῦ σημερινοῦ βασιλέως, ἐπίγειας συγκὰ στὸ Παρίσιο συντροφῷ μ' ἔνα φίλο τον, τὸν Τσάρο τοῦ Μπεργκού.

Ἐνανθράδην, τὴν ὥρα ποὺ ἔβαιναν ἀπὸ κάποιο Παριούντο ψήσατο, οἱ δύο φίλοι τοῦ διάδοχον πέσθησαν μὲν κάποιο μεθυσμένο ἀμάξα, ποὺ τοὺς φρέσης πολὺ πρόστυγα.

Ἐνας ἀστυφύλαξ ἐπενέβη καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς τοεῖς ἥρωες τοῦ ἐπεινεοδίου τὰ ὄνθιμα τους.

“Ἄν καὶ δὲν μποροῦσαν ἡ κατηγορηθῆ γιὰ τίποτε, ὁ μέλλων βασιλῆς ἐπροτίμειος νὰ μὴ φανεροῦῃ.

Γι' αὐτὸν εἶπε κανφά τοῦ συντρόφου του :

— Θά πάρω τοῦ ὄντου σου, φίλε μου. Βρέσ οὐν κανένα ἄλλο!

• Οταν σὲ λίγο δ ἀστυφύλαξ τὸν φάτησε εἶπε :

— Τσάρος Μπεργκούρο.

— Καὶ σεῖς πλῶς λεγόσαστε ; φώτησε κατόπιν ὁ ἀστυφύλαξ τὸ συνδό τοῦ πρόγκηπος.

Τότε ὁ Τσάρος Μπεργκούρος ἀπάντησε μὲς ἀφάνταστο τονέ :

— Πρόγκηψ τῆς Οὐαλλίας ...

διὰ τοῦ ἔκεινου παραδείγματος.

Τέτοια γυγή, τέτοιον ἔνθουσασμόν, τέτοια μέσα ἔβαλε στὸν ἄγωνα τοῦ ἐναντίου τοῦ φροσεοῦ δραματοῦ θεόθωρος Κολοκοτρώνης. Ἡταν ἡ μονομαρία τεῦ Δαυΐδ καὶ τοῦ Γολιάθ. Καὶ ὁ Δαυΐδ ἐνίκησε. Λίκα δοιποὺ τὸν ἀπεδέσθε ὁ λαός δταν ἐγνόιος στὴν Τριπολιτσά τικητῆς καὶ τροπαιεύσθη.

Ο λαὸς τ' ὄντομα τον μοναχὰ εἶχε στὸ στόμα του. “Ἔτρεξε εἰς τὸν Ἀχλαδόκαμπο νὰ τὸν ἀπαντήσῃ.” Όλοι τόνε φιλοῦσαν, γελοῦσαν, ἔκλαιγαν ἀπὸ τὴ γαρδὴ τους. Οἱ παπάδες βγήκαν μὲ τὰ ἵερά, μὲ τὸ Ελαγγέλιο καὶ μὲ τὶς εἰκόνες. Στοὺς δόμους, στὰ μαγαζὰ ταραγούσθοαν διοι :

Τοῦ Λεωνίδα τὸ σπαθί,
Κολοκοτρώνης τὸ φροεῖ,
Τοῦνος σάν τὸ ίδη λιγώνει
καὶ τὸ αἴμα του παγώνει !

Ο Κολοκοτρώνης μπήκε στὴν Τριπολιτσά μὲ τοὺς βρόντους τῶν κτηνῶν, καβάλλα σ' ἄνα ἀλογο ἀσάπικο τῆς Συρίας, σιρωμένο μὲ ουρταντες γαλάζιο, κεντημένο μὲ χριστιανούς μειοφέγγαρα, λάφυρο πλούσιο κανενὸς πλεύ της Τριπολιτσᾶς.

Γόνων τὸν ἡ κανονές, ἡ τονφεκίες κ' ἡ φωνὴς τοῦ λαοῦ γεμίζανε τὸν ἀέρα. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἔχοντας κοβάλλα τὰ παιδιά του καὶ ἄλλοι δικοὶ του. Ἀλλοι καβαλλάρηδες γεμάτοι ἰδωδοι καὶ πουραναχτοῦ, τρίχαν μπροστά καὶ σπρωγόναν τὸν κόσμο νὰ παραμείνῃ. Στὸ μεταστο τον, μανωμένο ἀπὸ τὸν ἡλιο τοῦ Μωρᾶ, στὰ πυκνὰ καὶ ζαφωμένα φυσίδα του, ἡτοιες ζω-

γραφισμένη μὲ περιφέναια συγκρατητη. Τὰ μέλη τῆς Πελοποννησοκαῆς Γερονοίας πήγαν τὰ τέρατα περιστροφοί, καθημένος καὶ μὲ σκεπασμένο κεφάλη.

• Ο Ιστερικές

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο Χάραντεν μισάνθρωπος

‘Ο μεγάλος γερμανός φιλέλλην καὶ γνωστὸς δημοσιογράφος καὶ συγγραφένς Μαζικιανὸς Χάραντεν, δὲ διποῖς πέθανε πρόποτε, ἐγκαταλελειμένος ἀπὸ ὄλους σχεδόν τοὺς φίλους του, δὲν ἔπιστειει καὶ πολὺ στὶς μεγάλες ἀνθρώπινες ἀφετέ· στὴν καλούσην, στὴν εὐγνωμοσύνην, στὴ φιλία καὶ στὴν ἀγάπην. Σὲ στιγμές ποὺ διηγετει κρίσιμες μισανθρωπίας, εἰχε γράψει γι' αὐτές πολὺ πικρά λόγια διποῖς π.

«(ὶ ἀνθρώπους κάροντι διηγοῦσαν γιὰ τὰ φανοῦν καλοὶ μὲ δὲν κατορθώνουν νὰ ξεγελάσουν παρὰ μόνο τὸν ἡλιθίους».

Χάραντεν καὶ Βίσμαρκ

Τῆς μισανθρωπίας του δὲ Χάραντεν τὴν είχε ἀπὸ νέος, ὅταν ἀκόμη τοῦ διποῖος οἱ Βίσμαρκ τοῦ διποῖον ἤταν φίλος καὶ ἐμπιστος. Εἴς ἄλλου ὁ Βίσμαρκ δὲν ἔκανε τίποτε γιὰ νὰ τοῦ τὴν μείσωση ἀπεναντίας, κάθε τοῦ μιλῶντας τοῦ διποῖον διαμόρφους ἀνθρώπους τοῦ τὴν είναι νε.

Μια μέρα ποὺ οἱ Βίσμαρκ μιλοῦσε αὐτήν την προσθιάντος περιθώριον, τραπεζίτη, φίλο τοῦ Χάραντεν, ὁ τελευταῖος προσπαθοῦσε μὲ κάπια της διειλίας νὰ τὸν ὑποραπτοῦσι στὸ Σιδερίνιο Αρχικαγχελάριο.

— Ω τόσο, εἶπε, ὁ τραπεζίτης αὐτής σάς θεωρεῖς ως πολὺ μεγάλο ἄνθρωπο.

— Ο Βίσμαρκ τότε ταυτογένης περιφρονήτης είπε :

— Πόσος ἀνθρώπως θα μᾶς έκτιμοσαν λιγάντερος ἀπ' αὐτόν τοῦ περιθώριου πολύτελον τῷ περιθώριῳ.

— Η διειλία τεῦ Λαχφράγκ

• Εμπόριο αὐτοτυγράφων

‘Ο σημερινὸς βασιλεὺς τῆς Αγγλίας Γεωργίος V δηγεῖτο τελευταῖα δὲν εἶναι Ἀγγλο δημοσιογράφο, δτι διαν ἀκόμα ἤταν πρόγκηψ τῆς Ουαλλίας καὶ φοιτητὴ στὴν Οξφόρδη, ἔγραψε κάποτε στὴ μάρμη του τὴν βασιλίσσα Βικτώρια, ζητῶντας της ζηρήματα. Εκείνη ἀντὶ χρημάτων τοῦ ἐπιστολὴν μὲταστολή γενικήτερη συμβούλευς περὶ οἰκονομίας. Χωρὶς νὰ κάπια δημάσια καιρό δὲ τὸ Γεώργιος γιὰ νὰ βριθῇ τὰ χρημάτα τῶν δημάσιων εἰπεινες εἶναι μινινθητη ἀντογράφων. Ή βασιλίσσα τὸ ιερᾶμα διποῖον μὲταστολή τοῦ μεταμητοῦ σ' ἔνα μινινθητη ἀντογράφων — Ή διαβάσῃς την γένηγον τῆς τοῦ ἐπιστελνε συγχρόνων ἔνα θαλαμητό, δὲν είχε περίμενε νὰ διαβάσῃ ὁ πρόγκηψ την ἐπιστολὴ καὶ νὰ τοῦ τὴν πάρη πίσω γιὰ νὰ μήν την πούλησῃ.

Η δειλία τεῦ Λαχφράγκ

• Ο Γάλλος συγγραφένς καὶ ποιητὴ Γουσταβος Κάν διηγεῖτο τελευταῖα δὲν διαν πρωτογνωριστηκαν μὲ τὸν μεγάλο συμβολιστὴ ποιητὴ Ιούλιο Λαφρόγκ, ἔδωσαν ραντεβοῦ γιὰ τὴν ἀλλή μερα σ' ενα

• Ο Κάν ἐπήγειρ την ὁρισμένη ὥρα στὸ ραντεβοῦ καὶ ἀπό τὸ Λαφρόγκ, δὲν ἔπιστειρης είκεντο.

Καὶ, διποῖς τοῦ ἔπηγησε κατόπιν, δὲν είχε πατήσει ἀκόμα τὸ πόδι του σὲ καφενείο, μολονότι είταν είκοσι χρόνων γι' αἴτιαν πιά διυσημος ώς ποιητής...

· Η κυρία Φέρντ καὶ σι ζωγράφωι

· Η γυναῖκα τοῦ πολυεκατομμυριούχου Αμερικανοῦ κατασκευαστοῦ αὐτοκινήτων Φόρντ, εὐρισκομένη πρὸ μηνὸς στὸ Παρίσι, θέλησε μὲ τοὺς φίλους της νὰ επισκεφθῆ τὰ καλλιτεχνικὰ κεντρά των νέων ζωγράφων καὶ ν' ἀγόρασε μερικοὺς πίνακας. Βέπηρε πράγματος οἱ ἀναλιτέχναι τὴν ποιητὴν μὲ προσθυρία.

• Θέλοντας νὰ φανηνεύστη, η κυρία Φόρντ διέταξε νὰ τέρονται σαμπάνια.

· Υπὲρ τίνος θά πισθεῖ; φωτησες ύψωνωντας τὸ ποτήρι της.

· Υπὲρ τοῦ Σάκκο καὶ τοῦ Βαγτοσέττη, φωτησες τοῦτο έπας νέος αὐτοτριακὸς ζωγράφος γνωστός γιὰ τὰ ἐπαναστατικά του αἰσθητήματα.

Φυσικά οἱ ἄλλοι ζωγράφοι ζητήσαν συγγάμη γιὰ τὴν καππως προσβλητική γιὰ τὴν Αμερικανίδα πολυεκατομμυριούχο πρόσωπο τοῦ συναδέλφου των, μὲ τὸ πάτοτελεία της ήταν νά φύγη η κ. Φόρντ χωρὶς ν' ἀγόραση οὕτως εντα πίνακα !

